

ประโยค ป.ธ. ๓
แปล มครเป็นไทย
สอบ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อถ นํ สตุถา อาสยานุสยธมานัน นามเต ปารมียो ปุเรตวา ทสสทสสโลกธาตุ
 อุณนาเทตวา สพุพณณุตํ ปตตทานัน พุพุธานันเยว โหตีตี วตวา กตรกฺลา นุ โช เอส
 ปพุพิโตตี อวชชนโต สุวณฺณการกฺลาตี ฉตวา อตีเต อตตภาเว โอโลเกนโต ตสฺส
 สุวณฺณการกฺเลเยว ปฏิปาณียา นิพุพตทานิ ปญจ อตตภาวสทานิ ทิสวา อิมินา ททเรน
 ทิธรตตํ สุวณฺณการกมฺมํ กโรนฺเตน กณฺณการปฺพุพทุมปฺพทาทีนึ กริสฺสามีตี รตตสุวณฺณเมว
 สมปริวตตีตํ อิมสฺส อสุภปฏิกฺกุลกมฺมฏฺจานัน น วฏฺฐตี มนาปเมวสฺส กมฺมฏฺจานสฺปายนฺตี
 จินฺเตตวา สารีปฺตต ตยา กมฺมฏฺจานัน ทตวา จตตาโร มาเส กิลมิตํ ภิกฺขุ อชฺช
 ปจฺฉมาตเตเยว อรทตตํ ปตตํ ปสฺสิสฺสสฺสิ คจฺฉน ตวนฺตี เถรํ อโยเชตวา อิทธิยา
 จกฺกมตตํ สุวณฺณปทุมํ มาเปตวา ปตเตหิ เจว นาเพน จ อุกกพิณฺฑุณี มุณฺจนฺตี วีย
 กตวา หนฺท ภิกฺขุ อิมํ ปทุมํ อาทาย วิหารปจฺฉนฺเต วาลุกฺราสิมฺหิ จเปตวา สมมุชฺชฏฺจาเน
 ปลฺลงฺเกน นิสฺสีทิตวา โลหิตกํ โลหิตกนฺตี ปริกมฺมํ กโรตีตี อทาลิ ฯ ตสฺส สตฺถุ ทตฺถโต
 ปทุมํ คณฺหนตฺสเสว จิตตํ ปสฺสีทิ ฯ โส วิหารปจฺฉนฺตํ คนฺตวา วาลุกํ อสุสาเปตวา ตตฺถ
 ปทุมนาฬิ ปเวเสตวา สมมุเช ปลฺลงฺเกน นิสฺสินฺโณ โลหิตกํ โลหิตกนฺตี ปริกมฺมํ อารภิ ฯ
 อถสฺส ตํ ชนฺนเยว นีวรณานิ วิกฺขมฺภีสุ อุปจารชฺชมานัน อุปฺปชฺชิ ฯ (ธมฺมปทฏฺจกถาย
 สตฺตโม ภาโก/หน้า ๗๗ - ๗๘)

แปล โดยอรรถ

๒.   สพุพพานํ ฌมมทานํ ชินาติ
                          สพุพพสฺสํ ฌมมโรสํ ชินาติ
                          สพุพพตฺถี ฌมมรติ ชินาติ
                          ตถนุททขโย สพุพพุทฺถํ ชินาตฺติติ ฯ

ตตถ สพุพพานนฺตติ สเจ ทิ จกฺกวาฬคพฺพา ยาว พุรหุมฺโลกา นินฺนตรํ กตฺวา
 นิสินฺนนานํ พุทฺธปจฺเจกพุทฺธชฺเฌนาสวานํ กทลิกพฺภสทิสานิ ติจีวรานิ ททฺเหยย ฯ ตสฺมี สมากเม
 จตฺตปฺปทิกาย คาถาย กตา อนุโมทนา ว เสฏฺฐา ตํ ทิ ทานํ ตสฺสา คาถาย โสฬสึ กลํ
 น อคฺขติ เอวํ ฌมฺมสฺส เทสฺนาปิ วาจนฺปิ สวณฺมฺปิ มหนฺตํ เยน จ ปุคฺคเลน ฌมฺมสฺสวานํ
 การิตํ ตสฺเสว มหานิสฺสโร ฯ ตถารูปายเอว ปริสาย ปณฺตีตปิณฑปาทสฺส ปตฺเต ปุเรตฺวา
 ทินฺนทานโตปิ สปิเตลาทินํ ปตฺเต ปุเรตฺวา ทินฺนเภสชฺชทานโตปิ มหาวิหารสทิสานํ
 วิหารานํ โลปาสาทสทิสานญจ ปาสาทานํ อนกานิ สตสทสฺसानิ การेतฺวา ทินฺนเสนาสน
 ทานโตปิ อนาถปิณฑทิกาทิ วิหารเ อารพฺภ กตปริจฺจาคโตปิ อนุตฺมโรสํ จตฺตปฺปทิกาย คาถาย
 อนุโมทฺทวเสนาปิ ปวตฺติตํ ฌมฺมทานเมว เสฏฺฐํ ฯ กิการณา ? เอวรูปานิ ทิ ปุณฺณานิ
 กโรนฺตา ฌมฺมํ สุตฺวา ว กโรนฺติ โน อสฺสุตฺวา สเจ ทิ อิมํ สตฺตา ฌมฺมํ น สฺสเนยฺยยํ
 อุพฺงกมตฺตํ ยาคูปิ กฏจฺจุมตฺตํ ภตฺตํปิ น ททฺเหยยํ อิมินา การเณน สพุพพานทฺติ
 ฌมฺมทานเมว เสฏฺฐํ ฯ (ฌมฺมปทฺทจกถาย อฏฺฐโม ภาโค/หน้า ๓๔ - ๔๐)

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

แปล มคอเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. คัมภีร์นั้น อ.พระศาสดา ตรัสแล้วว่า ชื่อ อ.อาสยานุสยญาณนั้น ย่อมมี แก่พระพุทธเจ้า ท. ผู้ยังพระบารมี ท. ให้เต็มอยู่ ยังโลกธาตุมีหมื่นหนึ่งเป็นประมาณ ให้บันลือแล้ว ทรงบรรลุลแล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระสัพพัญญู นั้นเทียว ดังนี้ กะพระเถระนั้น ทรงรำพึงอยู่ว่า อ.ภิกษุนี้ บวชแล้ว จากตระกูลไหนหนอแล ดังนี้ ทรงทราบแล้วว่า อ.ภิกษุนี้ บวชแล้ว จากตระกูลแห่งช่างทอง ดังนี้ ทรงตรวจดูอยู่ ซึ่งอัตภาพ ท. ในกาลอันล่วงแล้ว ทรงเห็นแล้ว ซึ่งรอยแห่งอัตภาพ ท. ทำ อันบังเกิดแล้ว ตามลำดับ ในตระกูลแห่งช่างทองนั้นเทียว ของภิกษุนั้น ทรงดำริแล้วว่า อ.ทอง อันมีสีสุกนั้นเทียว อันภิกษุหนุ่มนี้ ผู้กระทำอยู่ ซึ่งการงานของช่างทอง ลิ่นกาลนาน ให้เป็นไปรอบพร้อมแล้ว ด้วยอันคิดว่า อ.เรา จักกระทำ ซึ่งดอกไม้ ท. มีดอกแห่งกรรณิกาและดอกแห่งปทุม เป็นต้น ดังนี้ อ.กรรมฐานเมื่อสุภะเป็นของปฏิกุลเป็นอารมณ์ ย่อมไม่ควร แก่ภิกษุหนุ่มนี้ อ.กรรมฐาน อันยังใจให้เฝืออาบนั้นเทียว เป็นกรรมฐานอันเป็นสัลปายะ แก่ภิกษุนั้น ย่อมเป็น ดังนี้ ทรงส่งไปแล้ว ซึ่งพระเถระ ด้วยพระดำรัสว่า ดูก่อนสารีบุตร อ.เธอ จักเห็น ซึ่งภิกษุผู้อันขอให้แล้ว ซึ่งกรรมฐาน ให้ลำบากแล้ว ตลอดเดือน ท.สี่ ผู้บรรลุลแล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระอรหันต์ ในกาลภายหลังแห่งภัตนั้นเทียว ในวันนี้ อ.เธอ จงไป ดังนี้ ทรงนิรมิตแล้ว ซึ่งดอกปทุมอันเป็น วิการแห่งทอง มีจักรเป็นประมาณ ด้วยพระฤทธิ ทรงกระทำแล้ว ให้เป็นราวกะว่าหลั่งออกอยู่ ซึ่งหยาดแห่งน้ำ ท. จากกลีบบัว ท. ด้วยนั้นเทียว จากก้านด้วย ได้ประทานแล้ว ด้วยพระดำรัสว่า ดูก่อนภิกษุ เอาเถิด อ.เธอ ถือเอาแล้ว ซึ่งดอกปทุมนี้ วางไว้แล้ว บนกองแห่งทราย ในที่สุดแดน แห่งวิหาร นั่งแล้ว โดยบัลลังก์ ในที่มีหน้าพร้อม จงกระทำ ซึ่งบริกรรมว่า โลหิตก โลหิตก (สีแดง สีแดง) ดังนี้ เป็นต้น ดังนี้ ๑ เมื่อภิกษุนั้น รับอยู่ ซึ่งดอกปทุม จากพระหัตถ์ ของพระศาสดา นั้นเทียว อ.จิต เลื่อมใสแล้ว ๑ อ.ภิกษุนั้น ไปแล้ว สู่อุทิศแดนแห่งวิหาร ยังทรายให้สูงขึ้นแล้ว ยังก้านแห่งดอกปทุมให้เข้าไปแล้ว ในทรายนั้น นั่งแล้ว โดยบัลลังก์ ในที่มีหน้าพร้อม ปรารภแล้ว ซึ่งบริกรรมว่า โลหิตก โลหิตก (สีแดง สีแดง) ดังนี้ เป็นต้น ๑ ครั้งนั้น ในขณะนั้นนั้นเทียว อ.นิวรรณ์ ท. รับแล้ว อ.อุปจารฉาน เกิดขึ้นแล้ว แก่ภิกษุนั้น ๑

แปล โดยอรรถ

๒. พระศาสดา ตรัสแล้ว ซึ่งพระคานานี้ว่า

ธรรมทาน ย่อมชนะทานทั้งปวง รสแห่งธรรม
 ย่อมชนะรสทั้งปวง ความยินดีในธรรม ย่อมชนะ
 ความยินดีทั้งปวง ความล้นต้นหา ย่อมชนะทุกข์
 ทั้งปวง ดังนี้ ฯ

บรรดาบทเหล่านั้น บทว่า **สพฺพทานํ** เป็นต้น ความว่า ก็ถ้าบุคคลพึงถวายไตรจีวร เช่นกับใบตองอ่อน แต่พระพุทธเจ้าพระปัจเจกพุทธเจ้าและพระชีนาสพทั้งหลาย ผู้นั่งชิดติดกัน ในห้องจักรวาลตลอดถึงพรหมโลก ฯ การอนุโมทนา ที่พระพุทธเจ้าเป็นต้น ทรงทำด้วยพระคาถา ๔ บาท ในสมาคมนั้นแล ประเสริฐที่สุด ก็ทานนั้น ย่อมมีค่า ไม่ถึงส่วนที่ ๑๖ แห่งพระคานานั้น การแสดงธรรมกิติ การกล่าวสอนธรรมกิติ การสดับธรรมกิติ มีค่ามากมายอย่างนี้ ฯ อนึ่งบุคคลใด จัดให้มีการฟังธรรม อาณิสสเป็นอันมากก็ย่อมมี แก่บุคคลนั้นเหมือนกัน ฯ ธรรมทาน ที่พระพุทธเจ้าเป็นต้นให้เป็นไปแล้ว แม้ด้วยอำนาจอนุโมทนา โดยที่สุดด้วยพระคาถา ๔ บาท นั้นแหละ ประเสริฐที่สุด กว่าทานที่ทายกบรรจุมิตรทั้งหลาย ให้เต็มด้วยบิณฑบาตอันประณีตแล้ว ถวายแก่บริษัทเห็นปานนั้นนั่นแหละกิติ กว่าเภสัชทานที่ทายกบรรจุมิตรทั้งหลาย ให้เต็มด้วยเนย ใสและน้ำมันเป็นต้นแล้วถวายกิติ กว่าเสนาสนทานที่ทายกให้สร้างวิหาร เช่นกับมหาวิหารหลาย แสนหลัง และปราสาทเช่นกับโลหะปราสาทหลายแสนหลังแล้วถวายกิติ กว่าการบริจาคที่ อนาคตบิณฑกเศรษฐีเป็นต้น ปราบกวิหารทั้งหลายแล้วทำกิติ ฯ เพราะเหตุไร ? เพราะวาชนทั้งหลาย เมื่อจะทำบุญเห็นปานนี้ ต่อฟังธรรมแล้วเท่านั้นจึงทำได้ ไม่ได้ฟัง ก็หาทำไม่ ก็ถ้าว่า สัตว์เหล่านี้ ไม่ฟังฟังธรรมไซ้ พวกเขาก็ไม่ฟังถวายข้าวยาคุประมาณกระบายหนึ่งบ้าง ภัตประมาณ ทัพพีหนึ่งบ้างเพราะเหตุนี้ ธรรมทานนั้นแหละจึงประเสริฐที่สุดกว่าทานทุกชนิด ฯ

พระเทพวิมลโมลี จิตตคุตุโต วัดสุทัศน์เทพวราราม
 สนามหลวงแผนกบาลี

เฉลย.
 ตรวจแก้.